

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoP/33/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2617206806
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2617206806.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov Mgr. Jozefa Mačaja a Mgr. Michala Novotného, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: D. R., nar. XX.X.XXXX a P. R., nar. X.X.XXXX, obaja bytom u matky, obaja št. občania SR, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J., deti matky: R. R., nar. XX.X.XXXX, adresa trvalého pobytu H. XXX, št. občianka SR, právne zast.: Mgr. Pavel Gavorník, Nám. SNP 3, 917 01 Trnava a otca: H. R., nar. X.X.XXXX, adresa trvalého pobytu E., H. XXX/X, št. občan SR, zastúpený splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária Kurucová, s.r.o., IČO: 36 271 268, adresa sídla Senica, Hurbanova 486/2, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Senica z 27. marca 2018 č.k. 11P/64/2017-93 takto

rozhodol:

- I. Odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e** .
II. Žiadnemu z účastníkov sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie I. otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých detí zvýšenou sumou a to na maloletého D. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 130 eur mesačne a na maloletú P. zo sumy 90 eur mesačne na sumu 130 eur mesačne, splatnou vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, s účinnosťou od 24.11.2017, II. otcovi uložil povinnosť nedoplatok za zročnom výživnom za čas od 24.11.2017 do 31.3.2018 a to na maloletého D. v sume 127 eur a na maloletú P. v sume 169,30 eur zaplatiť najneskôr do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku k rukám matky, III. určil, že tým m e n í rozsudok Okresného súdu Senica č.k. 5P/7/2015-63 zo dňa 18.3.2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava č.k. 10CoP/25/2015-125 zo dňa 13.1.2016 v časti vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti a IV. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania a to potom, čo dokazovaním zistil skutkový stav veci:

1.2 Naposledy bolo výživné na maloleté deti upravované rozsudkom Okresného súdu Senica z 18.3.2015 č.k. 5P 7/2015-63 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 13.1. 2016 č.k. 10CoP/25/2015-125, ktorý nadobudol v časti výživného právoplatnosť dňa 16.3.2016. Týmto rozhodnutím bolo zvýšené výživné zo strany otca na maloletého D. na sumu 100 eur mesačne a na maloletú P. na sumu 90 eur mesačne s účinnosťou od 23.1.2015. V čase tejto úpravy výživného matka mala priemerný mesačný príjem v sume 468,39 eur netto, poberala daňový bonus v sume 42,82 eur, bývala s deťmi v rodinnom dome z BSM. Otec bol SZČO, pričom jeho príjem z tejto podnikateľskej činnosti bol 715,25 eur. Bol ženatý a z manželstva sa mu narodil ďalší syn F., nar. XX.X.XXXX. Býval s manželkou, synom a jej dvomi deťmi z jej prvého manželstva v trojizbovom byte, na ktorý si vzali úver cca 20.000 eur a ktorý splácali po 190 eur mesačne, ako aj ďalší spotrebný úver v sume 5.000 eur na prerobenie bytu, ktorý splácali po 100 eur mesačne. Maloletý D. bol študentom 1. ročníka strednej

školy (v čase podania návrhu matkou bol žiakom deviatej triedy), vo voľnom čase sa venoval rybolovu a maloletá P. bola žiačkou 6. ročníka základnej školy, navštevovala krúžok mažoretiek.

1.3 V čase rozhodovania súdu matka sama spolu s oboma deťmi stále býva v rodinnom dome, ktorý vlastnícky stále patrí obom rodičom. V súvislosti s bývaním má spojené výdavky za odber elektrickej energie v sume 37 eur, SIPO rozhlas a TV v sume 4,64 eur, za spotrebu vody v sume 40 eur štvrťročne a odvoz TKO v sume 20 eur ročne na osobu a náklady na kúrenie cca 500 až 600 eur ročne. Dosahuje priemerný mesačný príjem 471 eur netto, poberá daňový bonus a rodinné prídavky na 2 deti a za posledných 12 mesiacov nepoberala žiadne dávky sociálneho poistenia. Spláca hypotekárny úver, ktorý si brali ešte s otcom detí na kúpu rodinného domu a to v splátkach po 87,35 eur mesačne.

1.4 Otec maloletých detí naďalej býva spolu so svojou manželkou a maloletým F. v byte, ktorý podľa jeho vyjadrenia vlastnícky patrí matke manželky (je to ten istý byt, v ktorom bývali aj v čase poslednej úpravy výživného). V súvislosti s bývaním má spojené výdavky z titulu nájomného 170 eur mesačne, za spotrebovanú elektrickú energiu 22 eur mesačne, za spotrebovaný plyn 7 eur mesačne, SIPO rozhlas a TV 4,64 eur mesačne, náklady na telekomunikačné služby 25,44 eur mesačne, náklady na odvoz TRKO 120 eur ročne, ďalej platí poisťovné do Zdravotnej poisťovne 61,81 eur mesačne. Okrem toho spláca pohľadávku za internet a telefón v sume 50,60 eur mesačne, ktorá pohľadávka vznikla na rodinnom dome v H. v čase, kedy tam už otec nebýval. Maloletý F. navštevuje materskú školu, kde za stravu rodičia platia 25,80 eur mesačne. Podľa daňového priznania otca za rok 2016 (za rok 2017 daňové priznanie ku dňu rozhodovania súdu otec nepodal) základ dane činil sumu 3.838,94 eur, pričom v roku 2016 mal výdavky v sume 8.446,21 eur. Za posledných 12 mesiacov nepoberal žiadne dávky sociálneho poistenia. Otec sa o deti nezaujíma a naposledy určené výživné platí nepravidelne. Podľa jeho vyjadrenia je ochotný nad rámec bežného výživného prispievať deťom na nákup oblečenia a obuvi s tým, že na nákupy pôjdu spoločne a taktiež je ochotný platiť deťom paušál na telefón.

1.5 Maloletý D. je študentom tretej triedy SPŠ v E., denne do školy dochádza, s čím má spojené výdavky 30 eur mesačne. Za stravu v škole platí 40 eur mesačne. Na zakúpenie školských pomôcok vynakladá sumu 50 eur mesačne, na ZRPŠ prispieva sumou 15 eur ročne.

1.6 Maloletá P. je od septembra 2017 študentkou 1. ročníka Obchodnej akadémie v J. - bilingválne štúdium. Denne dochádza do školy s čím má spojené cestovné náklady 30 eur mesačne. Na školské pomôcky vynakladá sumu 15 eur mesačne, na ZRPŠ 35 eur ročne a za stravu v škole platí 40 eur mesačne. Naďalej navštevuje krúžok mažoretiek s čím má matka spojené výdavky na cestovné na tréningy, vystúpenia, oblečenie vo výške 30 eur mesačne a stravu vo výške 35 eur mesačne.

1.7 Vec právne posúdil ako nárok na zmenu rozhodnutia o výživnom na maloleté deti podľa § 78 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1 a § 63 ods. 1 ZR (zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a dospel k záveru, že na strane maloletých detí došlo k podstatným zmenám pomerov odôvodňujúcich zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výške výživného pre obe maloleté deti - rozsudku Okresného súdu Senica z 18.3.2015 č.k. 5P/7/2015-63 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 13.1.2016 č.k. 10CoP/25/2015-125 v časti vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti s tým, že doposiaľ určené výživné na maloletého D. v sume 100 eur a na maloletú P. v sume 90 eur už nezodpovedá nákladom vynakladaným na uspokojovanie osobných potrieb či už maloletého D. alebo maloletej P. Za takúto zmenu považoval najmä skutočnosť, že od posledného rozhodovania súdu o výživnom obe maloleté deti sú o 2 roky staršie, v dôsledku čoho sa zvýšili výdavky najmä v súvislosti s ich stravovaním, oblečením a kozmetikou - maloletý D. má už takmer 18 rokov a maloletá P. má 15 rokov. Obe deti ukončili základnú školu a toho času navštevujú strednú školu a to maloletý D. 3. ročník a maloletá P. 1. ročník, v dôsledku čoho vzrástli ich odôvodnené potreby a teda aj výdavky spojené s ich uspokojovaním. Otec sa o deti prestal zaujímať a popri bežnom výživnom im na uspokojovanie ich osobných potrieb a zvýšených výdavkov súvisiacich s nárastom ich životných nákladov ničím neprispieva. Výživné zo strany otca na maloletého D. a maloletú P. zvýšil len odo dňa podania návrhu matky, t. j. od 24.11.2017 (hoci matka žiadala zvýšiť výživné späť od 1.7.2017), nakoľko matka nepreukázala dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré si nemohla podať návrh už skôr.

1.8 Pri určení výšky výživného vychádzal jednak zo zaužívanej súdnej praxe, že výživné na maloleté deti zo strany výživou povinného rodiča by malo vzhľadom na vek maloletého D. a maloletej P. predstavovať

až 30% z jeho príjmu, ale aj z možností a schopností oboch rodičov ako aj odôvodnených potrieb maloletých detí. Okrem toho zohľadnil aj skutočnosť, že vyživovacia povinnosť matky voči deťom je čiastočne kompenzovaná jej osobnou starostlivosťou o deti a že otec maloletých detí nepredložil súdu doklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov - nepredložil peňažný denník a daňové priznanie za rok 2017 a keďže daňové priznanie za rok 2017 do dňa rozhodovania súdu prvej inštancie ani nepodal, súd nemal možnosť ho získať ani od príslušného daňového úradu, z ktorého dôvodu bolo potrebné vychádzať z predpokladu, že výška jeho priemerného mesačného príjmu v roku 2017 predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima (§ 63 ods. 1 ZR).

1.9 Nakoľko výživné na maloletého D. ako aj maloletú P. bolo zvýšené späťne od 24.11.2017, vzniknutý nedoplatok na zročnom výživnom za čas od 24.11.2017 do 31.3.2018 na maloletého D. v sume 127 eur a na maloletú P. v sume 169,30 eur (ako rozdiel medzi doposiaľ plateným výživným a výživným zvýšeným), povolil otcovi zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku, zohľadniac jeho osobné a majetkové pomery, ako aj celkovú výšku nedoplatku.

1.10 Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne poukazom na § 52 C.m.p. a vecne bezpoplatkovosťou takéhoto konania a neexistenciou trov konania na strane jeho účastníkov.

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec maloletých detí s návrhom na jeho zmenu zamietnutím návrhu matky na zvýšenie výživného, vniac súd prvej inštancie, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.2 Súd mal zisťovať či došlo k podstatnej zmene na strane rodičov maloletých detí vzhľadom k tomu, že v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom (rozsudkom Okresného súdu Trnava z 13.1.2016 spis. zn. 10CoP/25/2015) mal maloletý D. 16 rokov, navštevoval SPŠ a maloletá P. mala 13 rokov. V tom čase bol ženatý, mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dieťaťu - maloletému F. nar. XX.X.XXXX. Predložil daňové priznanie za rok 2016, z ktorého vyplynul jeho príjem a vysvetlil prečo základ dane bol 3.338,94 eur. V roku 2016 mal výdavky 8.446,21 eur z toho dôvodu, že musel nakúpiť veci potrebné na podnikanie. Za rok 2017 daňové priznanie nepredložil, nakoľko požiadal daňový úrad o odklad podania daňového priznania. Svoje pravidelné mesačné náklady preukázal predložením dokladov (listom právnej zástupkyne zo 7.2.2018). Pokiaľ mu bolo vytýkané, že platí 25,44 eur za internet, tento nevyhnutne potrebuje kvôli podnikaniu, nakoľko sa na nich obracajú ľudia i doma. Jeho manželka z pracovnej činnosti dosahuje príjem okolo 400 eur mesačne, bývajú v byte, ktorý vlastní matka jeho manželky a platia všetky náklady, ktoré sú spojené s užívaním tohto bytu.

2.3 Súd vôbec neprihliadol na to, že má vyživovaciu povinnosť k maloletému F., ktorý má už 5 rokov.

2.4 Nesúhlasí s tým, aby súd pri rozhodovaní vychádzal z toho, že si nesplnil svoju povinnosť pre preukázanie príjmov, nakoľko doložil doklad o príjme za rok 2016 a tiež je ochotný doložiť daňové priznanie za rok 2017, keď ho podá.

2.5 Na strane detí došlo k zmene pomerov len v tom, že maloletá P. začala navštevovať Obchodnú akadémiu v J. - bilingválne štúdium. Cestovné na maloletého D. sa vôbec nezvýšilo, pretože chodil i predtým do školy na E. a u maloletej P. sa zvýšilo cestovné len o niekoľko eur. Základnú školu totiž navštevovala v J., kde takisto musela cestovať a v súčasnej dobe cestovné do J. je len o niečo vyššie. Príjem matky sa od poslednej úpravy o niečo zvýšil zo sumy 468,39 eur na sumu 471 eur.

2.6 Nemôže súhlasiť s tým, že súd vyhodnotil a uznal všetky náklady, ktoré má matka. Poukázal na to, že matka má 4 poistky, že v roku 2017 celosezónne prenajala lyžiarsku výstroj pre syna v sume 200 eur, nespomína však, že by vôbec takúto výstroj syn využil a koľkokrát cez sezónu bol lyžovať. Matka predložila doklady z 5.8.2016 a 18.8.2016 na zakúpenie paliva v celkovej hodnote 1.177,27 eur, podľa ktorých zakúpila 8,14 t uhlia - koksu avšak nepreukázala, že by toto palivo spotrebovala za zimu 2016 až 2017. Vzhľadom k tomu, že nepredložila doklad o zakúpení uhlia v roku 2017 je zrejmé, že uhlie nespotrebovala a toto jej slúžilo i na ďalšiu zimu, to znamená, že palivo mala na viac ako jeden rok.

2.7 Podľa jeho názoru vzhľadom na jeho príjem nie schopný dávať výživné na maloleté deti v takom rozsahu ako ho určil súd. Výživné má vyrovnané a nemá žiadne nedoplatky.

3. Matka a kolízny opatrovník odvolací návrh nepodali a k odvolaniu otca sa nevyjadrili.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 C.s.p.), potom čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 355 a § 357 C.s.p.), prejednal vec nielen obsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 65 C.m.p.), pretože konanie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa možno začať i bez návrhu, postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p.), pričom dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne.

5. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod spis. zn. 11P/64/2017 je návrh matky na zvýšenie výživného zo strany otca na D. R., nar. XX.X.XXXX a maloletú P. R., nar. X.X.XXXX. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Senica z 18.3.2015 č.k. 5P/7/2015-63 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 13.1.2016 č.k. 10CoP/25/2015-125 v časti vyživovacej povinnosti otca na deti a zvýšil výživné na medzičasom už plnoletého D. z doterajších 100 eur mesačne na 130 eur mesačne a maloletú P. zo sumy 90 eur mesačne na sumu 130 eur mesačne, s účinnosťou od 24.11.2017 a nedoplatok na zročnom výživnom na D. v sume 127 eur a maloletú P. v sume 169,30 eur povolil otcovi zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

6. Podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

7. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Správny bol v prvom rade jeho záver o tom, že od poslednej úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti otca voči D. a mal. P. došlo k podstatnej zmene pomerov či už na strane D. (ktorý je starší o viac ako 2 roky, v súčasnosti navštevuje 3. ročník strednej školy, teda zvýšili sa výdavky na zabezpečenie jeho základných potrieb ako strava, oblečenie, hygienické potreby a zároveň pribudli výdavky v súvislosti s návštevou školy, v dôsledku čoho došlo k zvýšeniu výdavkov matky potrebných na uspokojovanie jeho osobných potrieb), malotej P. (ktorá je taktiež staršia o viac ako 2 roky, v súčasnosti navštevuje 1. ročník strednej školy, teda aj u nej sa zvýšili výdavky na zabezpečenie základných potrieb ako strava, oblečenie, hygienické potreby a zároveň pribudli výdavky v súvislosti s návštevou strednej školy, v dôsledku čoho došlo k zvýšeniu výdavkov matky potrebných na uspokojovanie jej osobných potrieb), ako aj na strane ich rodičov v súvislosti s rastom ich životných nákladov. Matke detí stúpol príjem len veľmi mierne o 2,61 eur a u otca bolo pri určení výživného potrebné vychádzať z predpokladu, že výška jeho priemerného mesačného príjmu za obdobie od 1.1.2017 do 30.6.2017 bola vo výške 3.961,80 eur mesačne (životné minimum ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu bolo vo výške 198,09 eur) a za obdobie od 1.7.2017 do 31.12.2017 bola vo výške 3.989,60 eur (životné minimum ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu bolo vo výške 199,48 eur mesačne), čo predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. Otec detí totiž má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu avšak ich za rok 2017 súdu nepreukázal ani nepredložil podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov (§ 63 ods. 1 ZR). Okrem toho priemerná mesačná nominálna mzda zamestnanca hospodárstva SR bola v roku 2017 vo výške 954 eur (tu pozri U..

8.1 K námietke otca o nedôvodnosti aplikácie právnej domnienky uvedenej v ust. § 63 ods.1 ZR aplikovanej aj v tejto prejednávanej veci odvolací súd ďalej dodáva, že jej zavedenie do právneho poriadku bolo iniciované problémami, ktoré sa vyskytovali v praxi pri preukazovaní, presnejšie neochote preukazovania príjmov rodičmi vykonávajúcimi podnikateľskú činnosť. Súdny narážali na neochotu preukazovania výšky príjmov, vykazovanie straty, na snahu "tlačiť" príjmy čo najnižšie, a tým minimalizovať svoju vyživovaciu povinnosť. Aj za týchto podmienok je síce pre mnohých podnikateľov výhodnejšie nepreukázať výšku svojich príjmov, je však garantovaná určitá miera ochrany slabších, ktorá bola cieľom presadzovania tohto ustanovenia. Na druhej strane, ak sú pomery rodiča lepšie, ako je ustanovená výška domnienky, je narušený princíp, že dieťa sa má podieľať na životnej úrovni rodiča.

8.2 Daňové predpisy rozlišujú štyri kategórie príjmov. Ide o

- príjmy zo závislej činnosti, príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy. Do úvahy preto prichádza využitie tohto ustanovenia len pri posledných troch uvedených skupinách príjmov. Ich konkrétne vymedzenie nachádzame v zákone č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Hypotéza (odsek 1) v prípade takejto zákonom kvalifikovanej činnosti predpokladá vznik určitých povinností rodiča v súvislosti s konaním o určenie výživného (z procesného hľadiska dochádza k prenosu povinnosti tvrdenia a dôkazného bremena na povinnú osobu). Vymenúva tri navzájom sa prelínajúce povinnosti:

- povinnosť preukázať pred súdom príjmy z inej než závislej činnosti,
- povinnosť predložiť súdu podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov,
- povinnosť umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie.

Pokiaľ ide o povinnosť preukázať príjmy z inej než závislej činnosti, treba ich podložiť relevantnými dôkazmi, z ktorých možno vyvodzovať výšku príjmu. Treba vychádzať zo zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, ktorý účtovným jednotkám (t.j. zákonom vymedzeným subjektom) ukladá povinnosť účtovať majetok, záväzky, náklady, výnosy, výdavky a príjmy v účtovných knihách a zobrazovať ich v účtovných závierkach, pričom účtovná jednotka je povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov. Zákon upravuje, ktorý subjekt môže účtovať v sústave jednoduchého účtovníctva, ostatné subjekty musia účtovať v sústave podvojného účtovníctva. Z toho vyplýva nasledujúci rozdiel. Účtovná jednotka účtujúca v sústave podvojného účtovníctva účtuje v denníku, v ktorom sa účtovné zápisy usporadúvajú chronologicky a ktorým sa preukazuje zaúčtovanie všetkých účtovných prípadov v účtovnom období a v hlavnej knihe, v ktorej sa účtovné zápisy usporadúvajú z vecného hľadiska systematicky a v ktorej sa preukazuje zaúčtovanie všetkých účtovných prípadov na účty majetku, záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov, nákladov a výnosov v účtovnom období. Účtovná jednotka účtujúca v sústave jednoduchého účtovníctva účtuje v peňažnom denníku (obsahujúcom predovšetkým údaje o stave peňažných prostriedkov účtovnej jednotky v hotovosti a na účtoch v bankách, príjmoch a výdavkoch v účtovnom období), v knihe pohľadávok (obsahujúcej najmä údaje o dlžníkoch, pohľadávkach, poskytnutých úveroch), knihe záväzkov (obsahujúcej najmä údaje o veriteľoch, výške záväzku v peňažnom vyjadrení, prijatých preddavkoch a úveroch) a v pomocných knihách, ak je ich vedenie potrebné na preukázanie a vykazovanie predmetu účtovníctva v účtovnej závierke (napr. pomocná kniha o zložkách majetku, o záväzkoch z pracovnoprávných vzťahov).

Druhou zákonnou povinnosťou vyplývajúcou z ustanovenia § 63 ods. 1 je edičná povinnosť, t.j. povinnosť predložiť súdu podklady na zhodnotenie majetkových pomerov. Zjavne ide o širšie vymedzenie ako pri prvej povinnosti, keďže požadované podklady sa týkajú celkových majetkových pomerov, nielen príjmov povinného. Za takéto podklady možno považovať listy vlastníctva preukazujúce majetkové pomery týkajúce sa nehnuteľností, stavy účtov a vkladov v bankách, register cenných papierov, doklady o vlastníctve motorových vozidiel, resp. akýchkoľvek cenností.

Treťou povinnosťou je povinnosť sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu umožniť súdu zistiť ďalšie skutočnosti potrebné na rozhodnutie. V texte zákona nie je uvedený odkaz na osobitný predpis. V dôvodovej správe sa však spomína § 23 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb., ktorý však ustanovuje zákonnú licenciu na sprístupnenie údajov, ktoré sú predmetom daňového tajomstva pre potreby súdneho konania. Obdobne pri bankovom tajomstve podľa zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov platí povinnosť oznámiť súdu potrebné údaje. Predmetom utajovania sú aj údaje vedené v evidencii centrálného depozitára podľa § 109 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách.

Zákonná domnienka výšky príjmu ako prostriedok objektivizácie príjmov povinného má nastúpiť, "ak si rodič nesplní túto povinnosť". Z gramatického výkladu (je povinný preukázať, predložiť a sprístupniť), ako aj z odlišného obsahu týchto povinností vyplýva, že nejde len o jednu, ale o viacero povinností, pričom nesplnením hoci ktorej z nich dochádza k stavu, že súd si nemôže urobiť správny a úplný záver o pomeroch povinnej osoby, preto nastupuje predmetná fikcia. Uvedená domnienka bola oproti predchádzajúcemu právnomu stavu zvýšená na 20-násobok sumy životného minima. V zmysle tohto zákonného odkazu treba aplikovať ustanovenia zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v spojení s príslušným opatrením upravujúcim výšku životného minima. Ide o domnienku mesačného príjmu. Z

takto ustálenej sumy potom súd pri zhodnotení všetkých hľadísk pre určovanie výšky výživného určí jej konkrétnu výšku. Takto určenú sumu súd nemôže nijako meniť na základe iných skutočností (napr. ak by mal určitú sumu príjmov preukázanú, alebo ak by výdavky nasvedčovali vyššej sume príjmov). Zo znenia ustanovenia odseku 1 vyplýva, že ak si povinný rodič uvedené povinnosti nesplní, domnienka nastupuje obligatórne, súd nemôže uvažovať o jej použití. Naproti tomu v prípade splnenia vymedzených povinností povinným rodičom súd k aplikácii domnienky nemôže pristúpiť. Domnienka platí aj pri plnoletom dieťati a pri určení výšky výživného musí byť zachovaný rozsah nevyhnutného výživného. Súd nie je povinný upozorňovať povinného na hmotnoprávne následky nesplnenia si uvedených povinností. Poučovacia povinnosť sa vzťahuje len na procesné práva a povinnosti.

9.1 Vzhľadom na to potom bol správny aj záver súdu prvej inštancie, že takéto zmeny vyústili v potrebu zmeny pôvodného rozhodnutia súdu ktorým bolo určené výživné na D. a mal. P. zo strany ich otca. Pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti otca či už k maloletej P. alebo k D. totiž súd prvej inštancie správne prihliadol nielen na nárast odôvodnených potrieb každého z detí (odôvodnené potreby každého z detí posudzoval samostatne) ale aj zohľadnil skutočnosť, že matka sa o deti osobne stará - poskytuje im stravu, bývanie a celkovo vedie ich domácnosť, že matka detí nemá inú vyživovaciu povinnosť, otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému F. nar. XX.X.XXXX, ktorý medzičasom navštevuje materskú škôlku, v dôsledku čoho taktiež stúpili náklady na strane otca na uspokojovanie jeho osobných potrieb, a tak riadne posúdil možnosti a schopnosti oboch rodičov prispievať na výživu D. a maloletej P. ako aj ich odôvodnené osobné potreby a v súlade s ustálenou súdnou praxou určil výživné zo strany otca v rozsahu nevyhnutnom na krytie nákladov potrebných na uspokojovanie osobných potrieb každého z detí. Pokiaľ otec prispeje na výživu D. sumou 130 eur mesačne, matka spolu sumou 60 eur mesačne, pričom priamo finančne prispeje sumou 40 eur mesačne a zostatok výšky výživného (v rozsahu 20 eur) vykompenzuje svojou osobnou starostlivosťou o neho a k tomu sa pripočíta suma rodinných prídavkov 23,52 eur mesačne, vytvorí sa dostatok finančných prostriedkov potrebných na krytie odôvodnených potrieb D.. Pokiaľ otec prispeje na výživu maloletej P. sumou 130 eur mesačne, matka spolu sumou 60 eur mesačne, pričom priamo finančne prispeje sumou 40 eur mesačne a zostatok výšky výživného (v rozsahu 20 eur) vykompenzuje svojou osobnou starostlivosťou o maloletú a k tomu sa pripočíta suma rodinných prídavkov 23,52 eur mesačne, vytvorí sa dostatok finančných prostriedkov potrebných na krytie odôvodnených potrieb maloletej P..

9.2 V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že v zmysle ustálenej súdnej praxe má vo všeobecnosti výživné (na všetky výživou oprávnené osoby) zo strany výživou povinného rodiča predstavovať 20% až 30% zo sumy jeho čistého príjmu (čo by v prejednávanej veci pri predpokladanom výživnom vzhľadom na vek a odôvodnené potreby jeho detí v rozsahu 25% z príjmu otca predstavovalo výživné vo výške cca 990 eur mesačne, ktorú sumu je potrebné rozdeliť medzi tri deti - mal. P., mal. F. a D. a 25% z príjmu matky vzhľadom na odôvodnené potreby jej detí výživné v rozsahu 117,75 eur mesačne), pričom však v každom konkrétnom prípade je potrebné zohľadniť skutočné možnosti a schopnosti každého z rodičov a skutočné odôvodnené potreby posudzovaného dieťaťa. Je potrebné ďalej zdôrazniť, že všetky deti majú rovnaké právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom „výživou“ dieťaťa na ktorú obidvaja rodičia prispievajú sa pritom rozumie zaobstarávanie resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný, telesný a duševný rozvoj dieťaťa, nevynímajúc aj náklady potrebné na uspokojovanie jeho bytových potrieb. Súd prvej inštancie potom správne zvýšil výživné na D. z doterajších 100 eur mesačne na 130 eur mesačne a na maloletú P. z doterajších 90 eur mesačne na 130 eur mesačne, zohľadniac zvýšené výdavky na uspokojovanie osobných potrieb maloletej P. vzhľadom na jej mimoškolské aktivity (mažoretky) a skutočnosť, že jej štúdium je náročnejšie na výdavky, ktoré sú spojené najmä s zakupovaním školských pomôcok spojených s výučbou v cudzom jazyku.

10. Nakoľko súd prvej inštancie zvýšil výživné späťne od podania návrhu matky (od 24.11.2017) správne nedoplatok na už zročnom výživnom za čas od 24.11.2017 do 31.3.2018 na D. v sume 127 eur a na maloletú P. v sume 169,30 eur, zohľadniac celkovú výšku nedoplatku ako aj osobné a majetkové pomery otca určil zaplatiť k rukám matky najneskôr do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

11. Pokiaľ ide o námietku otca, že súd pri rozhodovaní o výške výživného nedôvodne zohľadnil skutočnosť že si nesplnil svoju povinnosť pri preukázaní príjmu nakoľko doložil doklad o príjme za rok 2016 odvolací súd dodáva, že takáto námietka bola nedôvodná nakoľko pri rozhodovaní o výške výživného súd zohľadnil príjem otca za rok 2016 vychádzajúc z jeho daňového priznania a len pri

posudzovaní príjmu za rok 2017 vychádzal zo zákonného predpokladu, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima aplikujúc § 63 ods. 1 ZR.

12. V závere odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa dostatočným spôsobom vysporiadal s ostatnými námietkami uplatnenými otcom detí už počas prvoinštančného konania a vzhľadom na to, že otec detí ani v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by bolo potrebné osobitne zhodnotiť, a na ktoré by bolo potrebné prihliadnuť, odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na dôvody obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

13. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil, keď tento správne v súlade s ustanovením § 52 C.m.p. rozhodol i o náhrade trov konania.

14. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 C.m.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p., pretože žiaden z účastníkov nepodal návrh na ich priznanie v zmysle § 57 C.m.p..

15. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).